

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня третього (освітньо-наукового)
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Київ – 2023

Розробники:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти;

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Викладачі/керівники

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти;

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Протокол від «18» жовтня 2022р. №2

Завідувач кафедри *Людмила ХОРУЖА*

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Освітні педагогічні науки» «18» жовтня 2022р.

Гарант освітньо-наукової програми *Людмила ХОРУЖА*

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету педагогічної освіти

Протокол від «20» жовтня 2022 р. № 1

Секретар *Наталія ГОЛОТА*

Робочу програму перевіreno

«20» жовтня 2022р.

Завідувач аспірантури, докторантury,
керівник Докторської школи *Ілона ТРИГУБ*

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. *Людмила (Людмила) Тригуб*, «7» 09 2023 р., протокол № 2

на 20 /20   н.р. _____ (_____), « » 20 __ р., протокол № _____

1. Опис практики

Вид практики	Науково-викладацька	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік навчання	3	3
Семестр	5	5
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин	180	180
Форма семестрового контролю	залік	

База практики

Організатором практики є випускова кафедра аспіранта. Базою практики є кафедра, на якій працює науковий керівник або випускова кафедра.

2. Мета та завдання науково-викладацької практики

Мета: Розвивати систему компетентностей, що містить дослідницьку, методологічну, аналітичну світоглядну, громадянську, комунікативну, іншомовну, інформаційну та медіа компетентності.

Завдання:

- 1) встановити партнерську співпрацю з науково-дослідними установами (відповідно до наукових інтересів здобувача) (ЗК 1,2,3,4,5; ФК 1,2,3,4,5);
- 2) ознайомитися з методологічними стратегіями розвитку сучасної освіти (відповідно до наукових інтересів здобувача) (ЗК 1,3,4,5; ФК 1,2,3,5); здобуті у процесі вивчення дисциплін за аспірантською програмою;
- 3) розвивати вміння доцільно імплементувати зарубіжний досвід у власне дослідження та науково-педагогічну діяльність (ЗК 1,2,3,4,5; ФК 1,2,3,4,5,6);
- 4) формувати вміння будувати освітній процес із використанням інноваційних технологій; (ЗК 1,3,4,5; ФК 1,2,3,4,5, 7,9,10);
- 5) реалізувати принципи студентоцентризму та партнерської взаємодії у спілкуванні зі студентською аудиторією (ЗК 1,2,3,4,5; ФК 1,2,3,4,5,11);
- 6) розвивати вміння впроваджувати у викладацьку діяльність власні наукові здобутки (ЗК 1,2,3,4,; ФК 1,2,3,4,5);

3. Результати проходження науково – викладацької практики:

ПРН 1 Здатність критично мислити, розумітися в широкому колі філософсько-світоглядних питань, використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових та фахових завдань; аналізувати міждисциплінарні явища і процеси; реалізувати власний аксіологічний та науковий потенціал.

ПРН 2 Здатність застосовувати методи наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробляти та впроваджувати науково-дослідницькі та інноваційні проекти, здійснювати наукове дослідження й інтерпретувати його результати, ефективного висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень.

ПРН 3 Здатність розуміти та використовувати положення нормативно-правової бази сфери вищої освіти і дотримуватись норм наукової етики під час дослідницької та викладацької діяльності.

ПРН 4 Використовувати зарубіжний досвід при реалізації завдань власного дослідження, використовувати іншомовні інформаційні ресурси, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійно готовути наукові публікації до зарубіжних видань та брати участь у міжнародних наукових проектах.
ПРН 5 Застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, презентувати та обговорювати результати досліджень державною та іноземними мовами, готовути аплікаційні форми іноземною мовою; застосовувати іноземну мову в самоосвітній діяльності.
ПРН 6 Реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні технології у галузі освітніх, педагогічних наук
ПРН 7 Знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ПРН 8 Представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.
ПРН 9 Виявляти і формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проєктування наукової роботи, визначати проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, складати робочий план теоретичного й експериментального дослідження у галузі освітніх, педагогічних наук
ПРН 10 Вибудовувати алгоритм наукового дослідження у галузі освітніх, педагогічних наук, використовувати методологічні принципи наукового дослідження, організувати та проводити педагогічне спостереження і педагогічний експеримент, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження і його етапи
ПРН 11 Застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.
ПРН 12 Володіти сучасними методами викладання фахових дисциплін з освітніх, педагогічних наук, а також демонстрація здатності раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів
ПРН 13 Здійснювати різні види історико-педагогічного аналізу, адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику.
ПРН 14 Застосовувати сучасні педагогічні технології у неперервній педагогічній освіті; розробляти науково-методичний супровід професійної підготовки майбутніх фахівців.
ПРН 15 Розуміти особливості становлення особистості у процесі виховання і самовиховання та використовувати сучасні виховні системи й технології, реалізовувати ціннісно-смисловий підхід до виховання дітей і молоді.
ПРН 16 Розвивати духовний потенціал особистості.
ПРН 17 Ефективно застосовувати технології проєктування методичних систем.
ПРН 18 Застосовувати ІКТ для розв'язування освітньо-наукових завдань; розробляти науково-методичний супровід ефективного застосування ІКТ в освітній, науковій та управлінській діяльності

4. Програма науково-викладацької практики

1) Організація проходження практики

Науково-викладацька практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є суттєвим компонентом їх підготовки до

науково- педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу в закладах вищої освіти, яка передбачає презентацію власних наукових досягнень аспіранта, а також викладання певних навчальних дисциплін, організацію всіх видів освітньої та наукової діяльності студентів. Базою практики є кафедра, на якій працює науковий керівник або випускова кафедра.

Організатором практики аспіранта є кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

2) Етапи практики:

1. Установча конференція кафедри освітології та історико – педагогічних наук (ознайомлення з програмою практики, завданнями, вимогами та критеріями оцінюваннями, формами звітності).
2. Обговорення та затвердження програми практики аспіранта з науковим керівником.
3. Спостереження за науково-педагогічною діяльністю викладачів кафедри.
4. Аналіз нормативних й наукових джерел щодо проблеми дослідження й освітнього процесу в сучасному ЗВО.
5. Планування, викладання та аналіз результатів власної науково-педагогічної діяльності.
6. Підготовка та подання звіту про проходження практики.
7. Обговорення з науковим керівником наукового доробку аспіранта, а також методики проведення навчальних занять.
8. Презентація результатів практики на кафедрі освітології та історико – педагогічних наук.

3) Види діяльності аспірантів:

1. Аналітична діяльність щодо вивчення сучасних стратегій освіти у вітчизняному та європейському вимірі.
2. Рефлексивно-аналітична діяльність щодо усвідомлення власного наукового доробку й можливостей його імплементації.
3. Участь у наукових конференціях різного рівня.
4. Проведення наукових дебатів.
5. Презентація ґрунтовних ідей дослідження.
6. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету.
7. Розробка дидактичного супроводу навчальних дисциплін, з урахуванням сучасних інноваційних тенденцій розвитку вищої освіти.
8. Самостійне проведення занять з навчальних дисциплін (лекцій, семінарів, практичних занять).
9. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
- 10 Участь у позааудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам.

5. Контроль досягнень аспіранта

Основними звітними документами про проходження науково-викладацької практики є презентація наукового доробку на кафедрі, а також письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи.

5.1 Система оцінювання науково – професійних досягнень аспірантів (денна тазаочна форма)

частина практики «Наукова»

Вид діяльності аспіранта	Макс. к-сть балів за одиницю	К-ть одиниць	К-ть балів
Визначення методів дослідження відповідно до його завдань (Додаток А4)	10		10
Презентація ґрунтовних теоретичних ідей дослідження	15		15
Представлення наукового тезаурусу дослідження	15		15
Презентація наукових статей відповідно до теоретичної частини дослідження	20		20
Участь у наукових конференціях різного рівня	20		20
Проведення експериментальної роботи	20		20
Разом	100		100
Формат контролю		Залік	

частина практики «Викладацька»

Вид діяльності аспіранта	Макс. к-сть балів за одиницю	К-ть одиниць	К-ть балів
Відвідування й аналіз (за схемою) лекцій викладачів	1	5	5
Відвідування й аналіз (за схемою) семінарських/практичних занять, проведених викладачами	1	5	5
Проведення лекційного заняття	10	4	40
Проведення семінарського/практичного заняття	10	3	30
Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю	5	2	10
Впровадження власних здобутків (формувальний експеримент) на заняттях	10		10
Разом	100		100
Формат контролю		Залік	

6. Форми проведення контролю

Формою проведення семестрового контролю є залік, на якому сумується кількість балів, отриманих аспірантом за дві частини практики. Підставою для

оцінювання досягнень здобувача є звіт та його презентація на засіданні кафедри.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7. Критерій оцінювання

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передує даті закінчення науково-викладацької практики.

Критерії оцінки:

- Креативність, активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики.
- Якість, коректність, теоретична ґрунтовність та практична доцільність наданих методичних матеріалів.
- Ґрунтовність репрезентації власного наукового доробку.
- Змістовність виступу на конференції
- Дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку університету.
- Доцільність впровадження наукових здобутків на заняттях
- Повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики..

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики

7.2. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оценка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Критерії та показники сформованості досліджуваного феномену

Критерії	Показники

Таблиця А.2

Критерії, показники та методики вимірювання компонентів
досліджуваного феномену

Критерії / показники	Діагностичний інструментарій

Таблиця А.3

Експериментальна вибірка дослідження

Назва ЗВО або інших установ	Кількість респондентів загалом	Контрольна Група	Експериментальна група

Таблиця А.4

Відповідність завдань та методів дослідження

Завдань дослідження	Методи дослідження